

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1274
19 05 2009

Biroul permanent al Senatului
Bp 119 19.05.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege pentru modificarea art. 118 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat Bogdan Olteanu – PNL (Bp. 119/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 118 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât ca suspendarea executării amenzilor și/sau a sancțiunilor contravenționale complementare să se dispună, prin încheiere motivată, de către instanța de judecată, la solicitarea contravenientului.

Conform celor susținute în *Expunerea de motive* „este atributul exclusiv al instanței de judecată de a se pronunța asupra unei eventuale restituiri a permisului de conducere”, simpla înregistrare a plângerii nemaifiind un motiv suficient pentru restituirea permisului către contravenient.

II. Observații și propuneri

1. Raportat la cele arătate în cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare, considerăm că se face confuzie între sancțiunea contravențională complementară prevăzută de art. 96 alin. (2) lit. b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002* – suspendarea exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat – și măsura tehnico-administrativă prevăzută de art. 97 alin. (1) lit. a) din același act normativ – reținerea permisului de conducere și/sau a certificatului de înmatriculare ori de înregistrare sau, după caz, a dovezii înlocuitoare a acestora. Astfel, considerăm că susținerile din *Expunerea de motive* nu sunt corelate cu prevederile art. 118 alin. (2), întrucât, *de lege lata*, plângerea nu suspendă executarea măsurii tehnico-administrative, ci suspendă executarea sancțiunii complementare, conform distincției de mai sus.

2. Semnalăm faptul că justificarea măsurilor propuse se rezumă la ipoteza suspendării exercitării dreptului de a conduce, deși modificarea propusă are o sferă de aplicare mult mai largă, fiind de natură a afecta executarea tuturor amenzilor și sancțiunilor contravenționale complementare prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*.

3. Apreciem că ar putea apărea cazuri în care, până la data pronunțării instanței de judecată cu privire la măsura suspendării executării, sancțiunea contravențională complementară să fie executată deja, iar dacă instanța se pronunță în sensul admiterii plângerii, nu mai este posibilă întoarcerea executării. În această situație trebuie avut în vedere că cel îndreptățit s-ar putea adresa instanței pentru repararea prejudiciului cauzat.

4. Considerăm că această propunere legislativă este de natură a aduce atingere dispozițiilor art. 6 par. 2 din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, „Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită”.

Sub acest aspect, menționăm că instanța europeană a arătat că dispozițiile *Convenției* permit fără nicio îndoială statelor, în cadrul exercitării funcției lor de apărători ai ordinii publice, să fixeze delimitările între dreptul penal și dreptul disciplinar. Cu toate acestea, dacă statele contractante pot califica o anumită faptă ca fiind „infracțiune disciplinară”, mai degrabă decât o infracțiune penală, Curtea europeană a drepturilor omului are

competența de a se asigura, pe terenul art. 6, că „*disciplinarul*” nu răpește în mod nejustificat din domeniul „*penalului*”. Așa fiind, o faptă se poate situa în dreptul intern pe terenul răspunderii disciplinare, pentru ca, prin raportare la dispozițiile *Convenției*, ea să constituie „*o acuzație în materie penală*”.

La întrebarea dacă fapta sancționată contravențional potrivit legislației interne are caracter penal în sensul art. 6 din *Convenție*, Curtea a stabilit în jurisprudența sa trei criterii pentru determinarea acestui aspect:

- a) calificarea faptei în dreptul intern;
- b) natura faptei incriminate;
- c) natura și gravitatea sancțiunii.

Aceste trei criterii nu trebuie îndeplinite cumulativ, fiind suficient ca fapta să poată fi calificată ca penală potrivit unuia singur.

În situația de față, în dreptul intern, domeniul contravențional este unul situat în afara sferei penalului, regimul juridic fiind unul diferit. Cum, potrivit Curții, acest prim criteriu are doar o valoare relativă, urmează a fi analizate celelalte două, pentru lămurirea caracterului sancțiunilor contravenționale prin prisma art. 6 din *Convenție*.

În privința naturii faptei incriminate, aceasta, pentru a fi calificată ca penală în sensul care interesează în cauză, trebuie să se adreseze tuturor, având o aplicabilitate generală, și nu doar unui grup restrâns de persoane. Prin urmare, ori de câte ori o normă contravențională se adresează unui cerc larg de persoane, și nu unui individ sau unui grup restrâns, format din indivizi cu o anumită calitate, acest al doilea criteriu este îndeplinit.

În sfârșit, ultimul criteriu, acela al naturii și gravității sancțiunii este satisfăcut atunci când sancțiunea are un caracter preventiv și sancționator, indiferent de faptul că este vorba despre o amendă într-un quantum redus, atât timp cât aceasta nu servește la acoperirea unui prejudiciu, ci urmărește prevenirea săvârșirii de noi fapte și sancționarea contravenientului.

Față de aceste criterii și de înțelesul dat lor în jurisprudența Curții, având în vedere faptul că, potrivit *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, amenda contravențională este distinctă de acoperirea eventualelor prejudicii cauzate de săvârșirea faptei contravenționale, având, deci, un caracter sancționator și preventiv, rezultă cu certitudine că procedura contravențională, reglementată de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, poate fi asimilată procedurii penale, din perspectiva art. 6 din *Convenție*, fiind necesară garantarea aceluiași drepturi, inclusiv dreptul de a fi considerat nevinovat până la condamnarea sa printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Aceasta este și concluzia la care a ajuns Curtea în *cauza Anghel împotriva României*, cu referire la dispozițiile *Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul contravențiilor*, ce constituie dreptul comun în materie, și față de care dispozițiile *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2002* constituie o reglementare specială.

Pentru identitate de rațiune, având în vedere că, în aprecierea Curții procedura instituită în *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001* este conformă exigențelor art. 6 din *Convenție*, respectiv că, potrivit art. 32 alin. (3) teza I din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001* „*Plângerea suspendă executarea (...)*”, considerăm că propunerea legislativă necesită reexaminarea în raport cu dispozițiile *Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale*, cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și din perspectiva aplicării dispozițiilor propuse în sensul exemplificat anterior.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului